

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЧЕРНІГІВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»
Навчально-науковий інститут економіки
Кафедра економіки, обліку і оподаткування

ПОДАТКОВА СИСТЕМА

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

до самостійної роботи та виконання розрахункової роботи
для здобувачів вищої освіти освітнього ступеню «бакалавр»
галузі знань 07 «Управління та адміністрування»
освітньо-професійної програми «Облік і оподаткування»
всіх форм навчання

Обговорено і
рекомендовано на
засіданні кафедри
економіки, обліку і
оподаткування
Протокол №7
від 11 листопада 2022
року

ЧЕРНІГІВ 2022

ПОДАТКОВА СИСТЕМА. Методичні вказівки до самостійної роботи та виконання розрахункової роботи для здобувачів вищої освіти освітнього ступеню «бакалавр» галузі знань 07 «Управління та адміністрування» освітньо-професійної програми «Облік і оподаткування» всіх форм навчання / Укладач: Акименко О.Ю. – Чернігів: НУ «Чернігівська політехніка», 2022. – 39 с.

Укладач: Акименко Олена Юріївна, доктор економічних наук, доцент, доцент кафедри економіки, обліку і оподаткування Національного університету «Чернігівська політехніка»

Відповідальний за випуск: Дерій Жанна Володимирівна, доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри економіки, обліку і оподаткування Національного університету «Чернігівська політехніка»

Рецензент: Дерій Жанна Володимирівна, доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри економіки, обліку і оподаткування Національного університету «Чернігівська політехніка»

Зміст

Вступ.....	4
1 Структура навчальної дисципліни «Податкова система»	7
2 Зміст навчальної дисципліни	9
3 Питання для самостійного опрацювання	14
4 Загальні вимоги до структури та змісту розрахункової роботи	22
4.1 Структурні елементи розрахункової роботи та вказівки до їх змістового наповнення	22
4.2 Оформлення списку використаної літератури	26
4.3 Правила оформлення розрахункової роботи	27
5 Тематика розрахункових робіт з дисципліни «Податкова система»	28
6 Перелік питань, що охоплюють зміст робочої програми навчальної дисципліни «Податкова система» та виносяться на екзамен	31
7 Список використаних джерел	34
Додатки.....	38

ВСТУП

Однією із самих складних та нестабільних складових у правовій системі України залишається податкове законодавство України, а податки – складною й надзвичайно впливовою на всі економічні явища та процеси фінансовою категорією. Окрім того, податки доцільно розглядати в якості інструменту перерозподілу доходу, який впливає як на інтереси кожного підприємця чи громадянина, так і цілих верств населення та соціальних груп. Отже, податки – це найефективніше знаряддя впливу держави на суспільне виробництво, його динаміку та структуру, на розвиток науки і техніки, масштаби соціальних гарантій населенню. Податкову систему доречно розглядати в якості різновиду відкритої динамічної системи, відкритість якої, в свою чергу, вимагає ґрунтового аналізу зовнішніх чинників, під впливом яких відбувається її становлення. Вимога системності полягає у взаємопов'язані податків, їх органічному доповненню один одного, відсутності суперечливості системі в цілому та її окремим елементам. Отже, з урахуванням фіскальної та регулюючої функцій, податкова система має забезпечити (1) гарантоване та стабільне надходження доходів до бюджету, (2) можливість впливу на всі сторони соціально-економічного розвитку суспільства.

Саме тому ґрунтовне вивчення навчальної дисципліни «Податкова система» здобувачами вищої освіти (далі, ЗВО) є важливим для змістовного та глибокого засвоєння знань з теоретичних та методичних основ формування вітчизняної податкової системи з урахуванням світового досвіду.

Навчальна дисципліна «Податкова система» є обов'язковою компонентою підготовки ЗВО освітнього ступеню «бакалавр» освітньої програми «Облік і оподаткування» галузь знань 07 «Управління та адміністрування».

Основними завданнями, що мають бути вирішені у процесі викладання навчальної дисципліни «Податкова система», є: засвоєння ЗВО знань з теоретичних та організаційних основ податкової системи та податкової політики; ознайомлення з методикою розрахунків, порядком сплати прямих і непрямих податків юридичними та фізичними особами; вивчення альтернативних систем оподаткування; ознайомлення з діяльністю Державної податкової служби України тощо.

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Податкова система» є особливості оподаткування фізичних і юридичних осіб в Україні, що частково відображають економічні відносини, які складаються у процесі взаємодії суб'єктів господарювання та держави. Для ґрунтового опанування ЗВО даної дисципліни, робочим планом передбачено виконання розрахункової роботи, яка є однією з форм самостійної роботи ЗВО задля закріплення, поглиблення і узагальнення знань, одержаних ЗВО за час навчання та їх налаштування на комплексне вирішення конкретного фахового завдання. Метою розрахункової роботи з навчальної дисципліни «Податкова система» є закріплення та поглиблення теоретичних знань, набутих ЗВО у процесі вивчення навчальної дисципліни, вироблення уміння самостійно працювати з навчальною, спеціальною літературою, нормативно-правовою базою, статистичним матеріалом, робити узагальнення і висновки.

Під час вивчення навчальної дисципліни «Податкова система» ЗВО мають набути або розширити загальні та спеціальні (фахові) компетентності, передбачені ОП, серед них:

ЗК 01 «Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями»;

СК02. Використовувати математичний інструментарій для дослідження соціально-економічних процесів, розв'язання прикладних завдань в сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування;

СК 04 «Застосовувати знання права та податкового законодавства в практичній діяльності суб'єктів господарювання»;

СК 12 «Здатність до професійного самовдосконалення. Здатність підтримувати належний рівень знань з обліку та оподаткування, постійно підвищувати свою професійну підготовку. Розуміння складових нормативно-правового забезпечення обліку та оподаткування, його мінливості та спроможність відстежувати його зміни та самонавчатися».

Крім того ЗВО мають досягти або вдосконалити програмні результати навчання:

ПР 01 «Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем»;

ПР 03 «Визначати сутність об'єктів обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування та розуміти їх роль і місце в господарській діяльності»;

ПР 05 «Володіти методичним інструментарієм обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування господарської діяльності підприємств»;

ПР 07 «Знати механізми функціонування бюджетної і податкової систем України та враховувати їх особливості з метою організації обліку, вибору системи оподаткування та формування звітності на підприємствах».

ПР24. Знати методичний інструментарій обліку та оподаткування зовнішньоекономічної діяльності і контролю валютних операцій фінансово-кредитними установами, розуміти особливості організації податкового та митного менеджменту, володіти принципами і методами визначення митної вартості товарів.

У підсумку ЗВО повинні знати: базові терміни та визначення в податковій системі; економічну природу податків, їх склад та класифікацію; функції податків; принципи побудови податкової системи України; задачі та структуру податкових органів; порядок нарахування та сплати податків і обов'язкових зборів та платежів до бюджету та державних цільових фондів, що здійснюються, як фізичними, так і юридичними особами; принципи оподаткування зовнішньоекономічної діяльності; форми відповідальності платників податку за порушення податкового законодавства. ЗВО повинні уміти: чітко визначати базу оподаткування, розмір податків та строки їх сплати до бюджетів усіх рівнів; виконувати розрахунки, пов'язані з визначенням і нарахуванням податків; визначати штрафні санкції у випадку порушення податкового законодавства; аналізувати зміни податкового законодавства та визначати їх вплив на результати діяльності суб'єктів

підприємницької діяльності; визначати розмір штрафних санкцій за порушення податкового законодавства; оскаржувати дії податкових органів.

З метою закріплення та поглиблення теоретичних знань, вироблення уміння самостійно працювати з інформаційним забезпеченням (навчальною, спеціальною літературою та нормативно-правовою базою), статистичним матеріалом, робити узагальнення і висновки, ЗВО виконують розрахункову роботу, бали за оцінювання якої (0...15 балів) входять в загальний підсумок за семестр (0...100 балів).

Перелік тем для самостійного опрацювання відповідає робочій програмі вивчення навчальної дисципліни «Податкова система», складеній у відповідності з освітньою програмою «Облік і оподаткування» підготовки ЗВО за ступенем вищої освіти «бакалавр» галузі знань 07 «Управління та адміністрування».

1 СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Таблиця 1.1 – Розподіл навчального часу за темами і формами вивчення та контролю для денної форми навчання

Назви змістовних модулів і тем		Кількість годин для форми навчання: денна			
		Всього	У тому числі		
			Лек.	Пр.	С.р.
1	2	3	4	5	6
5 семестр					
Змістовний модуль 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ПОДАТКОВОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ					
1.	ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ОПОДАТКУВАННЯ	9,3	0,8	0,5	8
2.	ОСНОВИ ПОБУДОВИ ПОДАТКОВОЇ СИСТЕМИ	9,3	0,8	0,5	8
3.	ПОДАТКОВА ПОЛІТИКА В СИСТЕМІ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ЕКОНОМІКИ	9,8	0,8	1	8
4.	ПОДАТКОВИЙ МЕХАНІЗМ	9,8	0,8	1	8
5.	ДЕРЖАВНА ПОДАТКОВА СЛУЖБА : СТРУКТУРА ТА ОРГАНІЗАЦІЯ РОБОТИ	9,8	0,8	1	8
Разом за змістовим модулем 1		48	4	4	40
Змістовний модуль 2. ПОДАТОК НА ПРИБУТОК, ПОДАТОК НА ДОДАНУ ВАРТІСТЬ, ПОДАТОК З ДОХОДІВ ФІЗИЧНИХ ОСІБ, ЄДИНИЙ ПОДАТОК					
6.	ОПОДАТКУВАННЯ ПОДАТКОМ НА ПРИБУТОК ПІДПРИЄМСТВ	17	4	3	10
7.	ОПОДАТКУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВ ПОДАТКОМ НА ДОДАНУ ВАРТІСТЬ	17	4	3	10
8.	ПОДАТОК НА ДОХОДИ ФІЗИЧНИХ ОСІБ	14	2	2	10
9.	ОСОБЛИВОСТІ ОПОДАТКУВАННЯ СУБ'ЄКТІВ МАЛОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА	14	2	2	10
Разом за змістовим модулем 2		62	12	10	40
Змістовний модуль 3. ОПОДАТКУВАННЯ ІНШИХ ОПЕРАЦІЙ					
10.	ОПОДАТКУВАННЯ АКЦИЗНИМ ПОДАТКОМ	14	2	2	10
11.	ПРИРОДНО-РЕСУРСНІ ПЛАТЕЖІ : ПОРЯДОК СПРАВЛЯННЯ ЕКОЛОГІЧНОГО ПОДАТКУ ТА РЕНТНОЇ ПЛАТИ	14	2	2	10
12.	МИТНО-ТАРИФНЕ ТА НЕТАРИФНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	14	2	2	10
13.	МАЙНОВЕ ОПОДАТКУВАННЯ	14	2	2	10
14.	ПОДАТКОВЕ ПЛАНУВАННЯ НА ПІДПРИЄМСТВАХ	14	2	2	10
Разом за змістовним модулем 3		70	10	10	50
Усього за дисципліну		180	26	24	130

Таблиця 1.2 – Розподіл навчального часу за темами і формами вивчення та контролю для заочної форми навчання

Назви змістовних модулів і тем		Кількість годин для форми навчання: заочна			
		Всього	У тому числі		
			Лек.	Пр.	С.р.
1	2	3	4	5	6
5 семестр					
Змістовний модуль 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ПОДАТКОВОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ					
1.	ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ОПОДАТКУВАННЯ	12,25	0,25	-	12
2.	ОСНОВИ ПОБУДОВИ ПОДАТКОВОЇ СИСТЕМИ	11,5	0,25	0,25	11
3.	ПОДАТКОВА ПОЛІТИКА В СИСТЕМІ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ЕКОНОМІКИ	11,5	0,5	0,25	11
4.	ПОДАТКОВИЙ МЕХАНІЗМ	11,75	0,5	0,25	11
5.	ДЕРЖАВНА ПОДАТКОВА СЛУЖБА : СТРУКТУРА ТА ОРГАНІЗАЦІЯ РОБОТИ	11,75	0,5	0,25	11
Разом за змістовним модулем 1		59	2	1	56
Змістовний модуль 2. ПОДАТОК НА ПРИБУТОК, ПОДАТОК НА ДОДАНУ ВАРТІСТЬ, ПОДАТОК З ДОХОДІВ ФІЗИЧНИХ ОСІБ, ЄДИНИЙ ПОДАТОК					
6.	ОПОДАТКУВАННЯ ПОДАТКОМ НА ПРИБУТОК ПІДПРИЄМСТВ	13	1	1	11
7.	ОПОДАТКУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВ ПОДАТКОМ НА ДОДАНУ ВАРТІСТЬ	13	1	1	11
8.	ПОДАТОК НА ДОХОДИ ФІЗИЧНИХ ОСІБ	13	1	1	11
9.	ОСОБЛИВОСТІ ОПОДАТКУВАННЯ СУБ'ЄКТІВ МАЛОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА	13	1	1	11
Разом за змістовним модулем 2		52	4	4	44
Змістовний модуль 3. ОПОДАТКУВАННЯ ІНШИХ ОПЕРАЦІЙ					
10.	ОПОДАТКУВАННЯ АКЦИЗНИМ ПОДАТКОМ	12,5	1	0,5	11
11.	ПРИРОДНО-РЕСУРСНІ ПЛАТЕЖІ : ПОРЯДОК СПРАВЛЯННЯ ЕКОЛОГІЧНОГО ПОДАТКУ ТА РЕНТНОЇ ПЛАТИ	12,5	1	0,5	11
12.	МИТНО-ТАРИФНЕ ТА НЕТАРИФНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	16	1	1	14
13.	МАЙНОВЕ ОПОДАТКУВАННЯ	13	0,5	0,5	12
14.	ПОДАТКОВЕ ПЛАНУВАННЯ НА ПІДПРИЄМСТВАХ	15	0,5	0,5	14
Разом за змістовним модулем 3		69	4	3	62
Усього за дисципліну		180	10	8	162

2 ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ПОДАТКОВОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ

ТЕМА 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ОПОДАТКУВАННЯ

Еволюція податків. Концепції розвитку теорій податків. Сутність, види, визначення податків, їх характерні ознаки та функції. Податки та інші форми платежів до бюджету (плата, внески, відрахування, збори). Фіскальна та регулююча функції, механізм їх реалізації. Податки як основа фінансової бази держави. Основні напрями податкового регулювання. Співвідношення функцій у різних видів податків. Елементи податку: суб'єкт (платник) і носій, об'єкт оподаткування, джерело сплати, одиниця оподаткування, податкова ставка і квота. Методика побудови податкових ставок. Тверді й процентні ставки. Види процентних ставок: прогресивні та регресивні, їх комбінації. Класифікація податків, її ознаки. Види прямих та непрямих податків.

ТЕМА 2. ОСНОВИ ПОБУДОВИ ПОДАТКОВОЇ СИСТЕМИ

Поняття податкової системи: вимоги до неї. Основні принципи побудови податкової системи. Призначення податкової системи. Структурна побудова податкової системи, фактори, що визначають її структуру. Організаційне забезпечення функціонування податкової системи. Наукові концепції оподаткування. Рівнонапруженість в оподаткуванні всіх платників. Порівняльний аналіз податкової системи України та закордонних країн. Врахування досвіду функціонування податкових систем Грузії, Польщі, США, Великої Британії, Німеччини, Франції, Італії та інших держав.

ТЕМА 3. ПОДАТКОВА ПОЛІТИКА В СИСТЕМІ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ЕКОНОМІКИ

Сутність, мета та завдання податкової політики. Методологія формування податкової політики. Принципи податкової політики. Типи та методи податкової політики. Стратегічні орієнтири державної податкової політики. Податкова політика та економічне зростання. Регулятивний потенціал податкової політики. Оцінювання ефективності податкової політики. Податкова політика в системі державного регулювання економіки в умовах цифровізації.

ТЕМА 4. ПОДАТКОВИЙ МЕХАНІЗМ

Генезис і еволюція податкового механізму. Історичний розвиток податкового

механізму, методологічні аспекти дослідження. Виникнення поняття «податковий механізм». Історичні передумови виникнення податкового механізму. Етапи створення податкового механізму. Податковий механізм як один з важливих чинників економічного зростання країни. Поняття і функції податкового механізму. Характеристика елементів податкового механізму.

ТЕМА 5. ДЕРЖАВНА ПОДАТКОВА СЛУЖБА: СТРУКТУРА ТА ОРГАНІЗАЦІЯ РОБОТИ

Організація податкової роботи. Податкова служба держави: організаційна структура, функції, характеристика контролюючих органів, правовий аспект регламентування діяльності. Інструктивне забезпечення податкового процесу. Права й відповідальність працівників державної податкової служби. Платники податків: порядок реєстрації, облік, облікові документи. Облік надходження податків, облікові реєстри. Контроль за своєчасним надходженням податків. Методи контрольно-перевірочної роботи. Етапи податкового процесу та їх характеристика. Суб'єкти обчислення податків і проведення контрольної роботи. Способи утримання податків. Податкові перевірки, їх суть, види, особливості застосування. Відповідальність платників за своєчасність та правильність розрахунків з бюджетом, подання декларацій. Податкове адміністрування. Забезпечення надходження нарахованих сум податків до бюджету. Удосконалення податкової служби України з урахуванням досвіду зарубіжних країн.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. ПОДАТОК НА ПРИБУТОК, ПОДАТОК НА ДОДАНУ ВАРТІСТЬ, ПОДАТОК З ДОХОДІВ ФІЗИЧНИХ ОСІБ, ЄДИНИЙ ПОДАТОК

ТЕМА 6. ОПОДАТКУВАННЯ ПОДАТКОМ НА ПРИБУТОК ПІДПРИЄМСТВ

Платники і ставки податку на прибуток. Порядок визначення прибутку, як об'єкта оподаткування: економічний зміст, кількісна визначеність. Платники податку. Об'єкт та база оподаткування. Ставки податку. Порядок обчислення податку на прибуток підприємств та його сплати. Податкові різниці. Особливості оподаткування окремих видів діяльності та операцій. Звільнення від оподаткування. Строки й порядок розрахунків з податку за фактичними даними на основі бухгалтерської звітності платників. Декларація з податку на прибуток: характеристика, порядок заповнення та подання.

ТЕМА 7. ОПОДАТКУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВ ПОДАТКОМ НА ДОДАНУ ВАРТІСТЬ

Платники податку. Вимоги щодо реєстрації осіб як платників податку. Визначення об'єкта оподаткування. Місце постачання товарів та послуг. Дата виникнення податкових зобов'язань. Порядок визначення бази оподаткування. Розміри ставок податку. Операції, що підлягають оподаткуванню за основною ставкою. Операції, що підлягають оподаткуванню за нульовою ставкою. Операції, що не є об'єктом оподаткування. Операції, звільнені від оподаткування. Податковий кредит. Порядок визначення суми податку, що підлягає сплаті (перерахуванню) до Державного бюджету України або відшкодуванню з Державного бюджету України (бюджетному відшкодуванню), строки проведення розрахунків. Електронне адміністрування податку на додану вартість.

ТЕМА 8. ПОДАТОК НА ДОХОДИ ФІЗИЧНИХ ОСІБ

Оподаткування доходів фізичних осіб як форма індивідуального оподаткування. Оподаткування доходів фізичних осіб у системі оподаткування населення. Основи оподаткування доходів фізичних осіб. Характеристика платників податку. Характеристика об'єктів та бази оподаткування. Загальний оподатковуваний дохід. Податкова знижка для платника податку. Ставки податку на доходи фізичних осіб. Порядок нарахування, утримання, сплати та перерахування податку до бюджету. Податкові соціальні пільги: порядок їх надання фізичним особам. Оподаткування доходу від надання нерухомості в оренду (суборенду, емфітевзис), житловий найм (піднайм). Оподаткування інвестиційного прибутку; роялті; дивідендів; вигащів та призів; благодійної допомоги; бюджетного гранту. Оподаткування доходів, отриманих за договорами довгострокового страхування життя (у тому числі страхування довічних пенсій), недержавного пенсійного забезпечення, пенсійних вкладів та за договорами довірчого управління. Оподаткування суми надміру витрачених коштів, отриманих платником податку на відрядження або під звіт, не повернутої у встановлений строк. Оподаткування доходів, отриманих нерезидентами. Оподаткування іноземних доходів. Порядок оподаткування операцій з продажу (обміну) об'єктів нерухомого майна. Оподаткування інших операцій. Порядок подання річної декларації про майновий стан і доходи (податкової декларації). Порядок обчислення податку за прогнозними розрахунками оподатковуваного доходу.

ТЕМА 9. ОСОБЛИВОСТІ ОПОДАТКУВАННЯ СУБ'ЄКТІВ МАЛОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА

Генезис спрощеної системи оподаткування в Україні. Спрощена система оподаткування, обліку та звітності: загальна характеристика. Визначальна риса спрощеної системи оподаткування, обліку та звітності. Єдиний податок. Мета запровадження спрощеної системи оподаткування, обліку та звітності. Суб'єкти господарювання як платники єдиного податку різних груп. Порядок переходу суб'єктів малого підприємництва на спрощену систему оподаткування, обліку та звітності.

звітності. Дохід платника єдиного податку. Об'єкт оподаткування для платників єдиного податку. Порядок обчислення та сплати єдиного податку. База оподаткування єдиним податком, ставки оподаткування. Податкова звітність.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3. ОПОДАТКУВАННЯ ІНШИХ ОПЕРАЦІЙ

ТЕМА 10. ОПОДАТКУВАННЯ АКЦИЗНИМ ПОДАТКОМ

Акцизний податок як форма специфічних акцизів. Особливості акцизного оподаткування в Україні. Поняття акцизу. Суб'єкти, об'єкти акцизного податку. База оподаткування. Перелік підакцизних товарів, ставки податку. Методика обчислення сум акцизного податку, що підлягають сплаті до бюджету при ввезенні товарів на митну територію України. Специфіка оподаткування акцизним податком алкогольних напоїв та тютюнових виробів. Порядок і строки сплати податку. Особливості оподаткування деяких підакцизних товарів залежно від напрямку його використання. Специфіка утворення акцизних складів. Порядок заповнення акцизної накладної. Особливості маркування підакцизних товарів. Штрафні санкції за порушення нарахування і сплати акцизного податку.

ТЕМА 11. ПРИРОДНО-РЕСУРСНІ ПЛАТЕЖІ : ПОРЯДОК СПРАВЛЯННЯ ЕКОЛОГІЧНОГО ПОДАТКУ ТА РЕНТНОЇ ПЛАТИ

Суть екологічного податку. Об'єкт та база оподаткування. Платники екологічного податку, термін сплати. Ставки податку за викиди в атмосферне повітря забруднюючих речовин стаціонарними джерелами забруднення. Ставки податку за утворення радіоактивних відходів. Ставки податку за тимчасове зберігання радіоактивних відходів їх виробниками понад установлений особливими умовами ліцензії строк. Порядок обчислення екологічного податку. Порядок подання податкової звітності та сплати податку. Екологічне оподаткування: європейський досвід та перспективи його застосування в українських реаліях. Поняття, об'єкти, суб'єкти, ставки рентної плати. Складові рентної плати. Рентна плата за користування надрами для видобування корисних копалин: платники, об'єкт оподаткування, ставки рентної плати. Рентна плата за користування надрами в цілях, не пов'язаних з видобуванням корисних копалин. Рентна плата за користування радіочастотним ресурсом України. Рентна плата за спеціальне використання води: платники, об'єкт оподаткування, ставки рентної плати за спеціальне використання поверхневих вод, за спеціальне використання підземних вод. Порядок подання декларації. Порядок та специфіка стягнення рентної плати за спеціальне використання лісових ресурсів. Подання декларації і строки сплати рентної плати. Відповідальність платників рентної плати та контроль за її справлянням. Відповідальність платників рентної плати та контроль за її справлянням.

ТЕМА 12. МИТНО-ТАРИФНЕ ТА НЕТАРИФНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Зовнішньоекономічна діяльність як базова складова експортно-імпоротної діяльності суб'єктів господарювання. Інструменти та методи державного регулювання зовнішньоекономічної діяльності. Принципи регулювання зовнішньоекономічної діяльності. Мито як джерело доходів бюджету держави. Митна політика, загальна характеристика. Принципи митного регулювання. Особливість застосування Української класифікації товарів зовнішньоекономічної діяльності. Митний тариф України, особливості його застосування. Методологічні основи формування механізму регулювання зовнішньоекономічної діяльності. Мито : класифікація, характеристика. Платники мита. Об'єкти оподаткування митом. Дата виникнення податкових зобов'язань із сплати мита (ввезення товарів на митну територію України / вивезення товарів з митної території). База оподаткування митом. Ставки мита. Тарифні пільги. Звільнення від оподаткування митом (податкові пільги). Оподаткування митом товарів при переміщенні через митний кордон України залежно від обраного митного режиму. Справляння митних платежів. Напрями адаптації позитивного світового досвіду у сфері регулювання зовнішньоекономічної діяльності.

ТЕМА 13. МАЙНОВЕ ОПОДАТКУВАННЯ

Склад місцевих податків та зборів, порядок їх справляння. Сутність майнового оподаткування, характеристика основних форм. Майнове оподаткування, його значення в сучасних умовах. Види майнового оподаткування. Податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки. Платники, об'єкт оподаткування, ставки податку, терміни сплати і порядок зарахування до бюджету. Порядок надання пільг. Зарубіжний досвід справляння даного податку. Оцінка нерухомості для цілей справляння податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки. Особливості формування механізму справляння податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки. Порядок справляння туристичного збору, зборів за місця для паркування транспортних зборів. Порядок стягнення місцевих зборів.

ТЕМА 14. ПОДАТКОВЕ ПЛАНУВАННЯ НА ПІДПРИЄМСТВАХ

Податкове планування в системі управління підприємством: етапи та напрямки. Системи податкового планування: англосаксонська, романо - германська. Перспективне та поточне податкове планування. Принципи, методи та форми податкового планування. Організаційні аспекти податкового планування на підприємстві. Податковий план підприємства. Податкове планування податку на прибуток, податку на додану вартість, інших податків і зборів. Формування

податкової складової облікової політики підприємства. Оцінка ефективності податкового планування. Тактика і стратегія податкового планування. Умови, що забезпечують альтернативність податкового планування. Відмінності між плануванням податкових платежів та податковою оптимізацією. Фактори, що сприяють виникненню податкових правопорушень, типові способи ухилення від сплати податків. Оцінка податкового навантаження. Міжнародна податкова конкуренція.

3 ПИТАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ОПРАЦЮВАННЯ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ПОДАТКОВОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ

ТЕМА 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ОПОДАТКУВАННЯ

- Дайте визначення податкової системи на абстрактно-теоретичному рівні; рівні безпосереднього сприйняття податкових відносин; в організаційно-управлінському та правовому аспектах.
- Назвіть об'єктивні і суб'єктивні чинники становлення та розвитку податкової системи, обґрунтуйте вплив кожного.
- Назвіть вимоги до побудови податкової системи.
- У чому полягає сутність вимоги системності в оподаткуванні, чи дотримується ця вимога в Україні.
- Що є визначальною базою під час побудови податкової системи. Як ця вимога дотримується в Україні?
- Назвіть принципи оподаткування та принципи побудови податкової системи. Чим вони відрізняються.
- Розкрийте зміст принципу рівнонапруженості під час побудови податкової системи.
- У чому полягає сутність принципу урівноваженості інтересів платника та держави в процесі побудови податкової системи?
- Трактуйте принцип цілеспрямованого використання податків при побудові податкової системи.
- Назвіть правові принципи побудови податкових систем демократичних держав. Чи мають вони економічний зміст?
- Охарактеризуйте основні положення змін внесених до податкового законодавства України за останні роки.
- Подвійне оподаткування: наукові погляди.

Ключові терміни: податок, суб'єкт податку; податкові пільги; акцизи; податкова система, податкова політика; одиниця оподаткування;

загальнодержавні податки, місцеві податки та збори, відрахування та внески, прямі податки; об'єкт оподаткування; стабільність, принципи.

Перелік посилань [1-7, 19, 40, 42, 49-54]

ТЕМА 2. ОСНОВИ ПОБУДОВИ ПОДАТКОВОЇ СИСТЕМИ

- Податки як важелі регулювання економічних процесів.
- Податки як основа фінансової бази держави.
- Фіскальна та регулююча функції податків : оптимізація співвідношення.
- Сучасні податкові системи зарубіжних країн.
- Світова історія оподаткування.
- Розмежування податків між ланками бюджетної системи.
- Взаємозв'язок податкових ставок і податкових надходжень до бюджету.
- Проблеми становлення і функціонування податкової системи України.
- Податкова система України в контексті світового досвіду.
- Прямі та непрямі податки в Україні, проблеми їх співвідношення.
- Сутність та різновиди податкових пільг.
- Врахування досвіду функціонування податкової системи Італії, Грузії, США, Великої Британії, Німеччини, Франції та інших держав.

Ключові терміни: податкова система, податкова політика, податковий механізм, фінансова система, податкове законодавство, податкове прогнозування, податкове планування, податкове регулювання, податкові органи, Державна податкова служба, стягнення податків, платник податків.

Перелік посилань [1-8, 19, 30, 31, 32, 39, 41, 49-54]

ТЕМА 3. ПОДАТКОВА ПОЛІТИКА В СИСТЕМІ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ЕКОНОМІКИ

- Соціально-економічна компонента податкової політики.
- Наукова парадигма податкової політики.
- Податкова політика в контексті теорії інституціоналізму.
- Пошук податкової межі як результат компромісу між ефективністю й справедливістю.
- Регулятивний потенціал податкової політики.
- Корекція національної податкової політики під впливом глобалізаційних процесів.
- Міжнародна податкова конкуренція.
- Податкова політика України в контексті європейської інтеграції.

- Стратегія податкового реформування і трансформація податкової політики.
- Податкові трансформації в ЄС та податкова політика України в контексті євроінтеграції.

Ключові терміни: податкова політика, державне регулювання, ефективність, методи та інструменти податкової політики, економічний розвиток, дефляційна (рефляційна) податкова політика, стратегія, тактика, ефективність, потенціал, конкуренція.

Перелік посилань [1-7, 14-18, 32, 44-54]

ТЕМА 4. ПОДАТКОВИЙ МЕХАНІЗМ

- Податковий механізм формування доходів бюджету: концептуальні засади теорії та напрями модернізації.
- Механізм справляння податків платниками.
- Механізм контролю і забезпечення сплати податків.
- Використання податкових методів для зниження рівня тіньової економіки країни (виведення грошей з під оподаткування, переказ грошей у галузь з меншим рівнем оподаткування, відтермінування сплати податкових платежів – перенос на наступні періоди).
- Механізм оподаткування нерухомого майна як складова податкового механізму держави.
- Податковий механізм фінансового оздоровлення підприємств.
- Місце податкового механізму в системі державного регулювання зовнішньоекономічної діяльності України.
- Сукупність принципів стимулювання, відповідальності і дисципліни, чіткого виконання прийнятих рішень, суворого контролю і санкцій, державно-адміністративної етики і культури як форма прояву податкового механізму.
- Податковий механізм як частина фінансового механізму розподілу доданої вартості, створеної в процесі виробництва.
- Формування особливостей податкового механізму, пов'язаних з територіальною приналежністю (регіональні і місцеві податки з властивими їм конкретними податковими ставками, складом податкових пільг та інших елементів оподаткування).

Ключові терміни: податковий механізм, система оподаткування, податкове регулювання, податкове планування, податковий контроль, реструктуризація податкової заборгованості, податкові канікули, податкова амністія, спеціальні податкові режими, спрощена система оподаткування, податкові важелі, бюджетний механізм.

Перелік посилань [1-7, 9, 18, 29, 34, 49-54]

ТЕМА 5. ДЕРЖАВНА ПОДАТКОВА СЛУЖБА: СТРУКТУРА ТА ОРГАНІЗАЦІЯ РОБОТИ

- Історія створення податкової служби України.
- Механізми координації та взаємодії підрозділів забезпечення економічної безпеки.
- Виникнення і розвиток теорії модернізації.
- Координаційна рада керівників органів податкових (фінансових) розслідувань держав (КРОПР) - учасниць Співдружності Незалежних Держав: склад, характеристика, функції.
- Кадрове забезпечення державної служби України.
- Концепція управління персоналом Державної податкової служби України.
- Шляхи реформування Державної податкової служби.
- Підготовка, перепідготовка та підвищення кваліфікації державних службовців у відповідності до системного підходу.

Ключові терміни: адміністративні стягнення, антикорупційне законодавство, Державна податкова служба, етична поведінка, імідж, кадрове забезпечення, корпоративна культура, мотивація персоналу, податкова перевірка, повноваження, документальна перевірка, податкове законодавство.

Перелік посилань [1-7, 9, 18, 27, 31, 43, 49-54]

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. ПОДАТОК НА ПРИБУТОК, ПОДАТОК НА ДОДАНУ ВАРТІСТЬ, ПОДАТОК З ДОХОДІВ ФІЗИЧНИХ ОСІБ, ЄДИНИЙ ПОДАТОК

ТЕМА 6. ОПОДАТКУВАННЯ ПОДАТКОМ НА ПРИБУТОК ПІДПРИЄМСТВ

- Охарактеризувати податок на прибуток як найголовніший загальнодержавний податок в Україні.
- Загальна система оподаткування в Україні: характеристика.
- Залежність системи прямого оподаткування від результатів фінансово-господарської діяльності підприємства.
- Матеріальна сторона податку на прибуток: характеристика.
- Податок на прибуток підприємств як інструмент державного регулювання економічних процесів.
- Соціальна підтримка податку на прибуток.
- Методика обчислення податку на прибуток.
- Характеристика витрат подвійного призначення.

- Амортизація та її вплив на розмір податку на прибуток.
- Методи нарахування амортизації.

Ключові терміни: податок на прибуток, резидент, нерезидент, доходи, витрати, амортизація, методи, стягнення податків, звільнення від оподаткування, податок на доходи фізичних осіб, бухгалтерський облік, податкова знижка, податкова соціальна пільга, єдиний соціальний внесок, податкова декларація.

Перелік посилань [1-7, 14-18, 21-25, 28, 49-54]

Тема 7. ОПОДАТКУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВ ПОДАТКОМ НА ДОДАНУ ВАРТІСТЬ

- Податок на додану вартість як форма універсальних акцизів.
- Податок на додану вартість як ефективний інструмент акумулювання доходів бюджету.
- Соціальне розуміння податку на додану вартість.
- Переваги та недоліки оподаткування податком на додану вартість.
- Сутність податку на додану вартість у системі ціноутворення.
- Додана вартість як складова об'єкту оподаткування.
- Податок на додану вартість: економічна сутність та особливості законодавчого закріплення в сучасних умовах.
- Сутність і роль податку на додану вартість в економічній системі держави.
- Проблеми підвищення фіскальної ефективності податку на додану вартість.

Ключові терміни: система оподаткування, непрямі податки, податок на додану вартість, універсальний акциз, податкове зобов'язання, податковий кредит, бюджетне відшкодування податку на додану вартість, фіскальна ефективність, інструмент, доходи, бюджет.

Перелік посилань [1-7, 14-18, 21- 25, 28, 30, 38, 49-54]

ТЕМА 8. ПОДАТОК НА ДОХОДИ ФІЗИЧНИХ ОСІБ

- Історія виникнення податку на доходи фізичних осіб.
- Вимоги щодо реєстрації осіб як платників податку.
- Економічна сутність, принципи, функції податку на доходи фізичних осіб.
- Податок на доходи фізичних осіб : фіскальна та соціально-регулятивна роль.

- Концепції визначення доходу як об'єкта оподаткування податком на доходи фізичних осіб.
- Оцінка ефективності пільг з податку на доходи фізичних осіб в Україні.
- Оподаткування доходів громадян як складова фінансово-економічних відносин.
- Удосконалення інструментів оподаткування доходів фізичних осіб в Україні.
- Вплив ставки податку на доходи фізичних осіб та на доходи громадян України.
- Оцінка функціонування системи оподаткування доходів фізичних осіб в Україні та країнах ЄС.

Ключові терміни: податок на доходи фізичних осіб, нецільовий платіж, місцевий бюджет, видатки, податкова соціальна пільга, загальний місячний (річний) оподатковуваний дохід; податкова знижка, ставки податку, ефективність, система оподаткування, інструменти.

Перелік посилань [1-7, 14-18, 21- 25, 28, 33, 49-54]

ТЕМА 9. ОСОБЛИВОСТІ ОПОДАТКУВАННЯ СУБ'ЄКТІВ МАЛОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА

- Сутність та необхідність запровадження спрощеної системи оподаткування суб'єктів малого підприємництва.
- Механізм нарахування та сплати єдиного податку.
- Пояснити особливості переходу на спрощену систему оподаткування.
- Перехідні операції зі спрощеної системи оподаткування на загальну.
- Податкові преференції : введення спеціального режиму оподаткування єдиним податком за ставкою 2 %.
- Суб'єкти податкових відносин при сплаті єдиного податку, їх повноваження, права та обов'язки.

Ключові терміни: спеціальні податкові режими, податкові преференції, спрощена система оподаткування, єдиний податок, групи сплати єдиного податку, ставки єдиного податку, критерії віднесення до «єдинників», загальна система оподаткування, податкова звітність, податковий період, податкова декларація з податку на прибуток, резерв сумнівних боргів.

Перелік посилань [1-7, 14-18, 21- 25, 27, 49-54]

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3. ОПОДАТКУВАННЯ ІНШИХ ОПЕРАЦІЙ

ТЕМА 10. ОПОДАТКУВАННЯ АКЦИЗНИМ ПОДАТКОМ

- Сутність та економічне значення акцизного податку.
- Платники акцизного податку, об'єкт та база оподаткування.
- Пільги в оподаткуванні акцизним податком.
- Механізм обчислення та сплати акцизного податку.
- Порядок маркування алкогольних та тютюнових виробів марками акцизного податку.
- Електронне адміністрування реалізації пального та спирту етилового.

Ключові терміни: специфічні акцизи, акцизний податок, оподаткування, платники, підакцизні товари, ставки податку, база оподаткування, пільги, механізм та методика обчислення, бюджет, акцизні склади, маркування, штрафні санкції, електронне адміністрування.

Перелік посилань [1-7, 14-18, 21- 25, 27, 49-54]

ТЕМА 11. ПРИРОДНО-РЕСУРСНІ ПЛАТЕЖІ : ПОРЯДОК СПРАВЛЯННЯ ЕКОЛОГІЧНОГО ПОДАТКУ ТА РЕНТНОЇ ПЛАТИ

- Платники, об'єкт та база оподаткування екологічним податком.
- Порядок обчислення, звітування та сплати екологічного податку.
- Економічний зміст та складові рентної плати в Україні.
- Рентна плата за користування надрами для видобування корисних копалин.
- Рентна плата за користування надрами в цілях, не пов'язаних з видобуванням корисних копалин.
- Рентна плата за користування радіочастотним ресурсом України.
- Рентна плата за спеціальне використання води.
- Рентна плата за спеціальне використання лісових ресурсів.
- Рентна плата за транспортування нафти і нафтопродуктів магістральними нафтопроводами та нафтопродуктопроводами, транзитне транспортування трубопроводами аміаку територією України.

Ключові терміни: екологічний податок, платники податку, порядок обчислення, рентна плата, декларація, відповідальність, контроль, справляння, надра, корисні копалини, лісові ресурси, водні ресурси, нафта, нафтопродукти, транзитне транспортування.

Перелік посилань [1-7, 14-18, 21- 25, 27, 35, 36, 49-54]

ТЕМА 12. МИТНО-ТАРИФНЕ ТА НЕТАРИФНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

- Визначення економічної категорії «мито».
- Які функції виконує мито?
- Види мита: характеристики.
- Хто є платником мита?
- Об'єкт та база оподаткування митом.
- Які ставки мита застосовуються в Україні?
- Які групи пільг в митному оподаткуванні можна виділити? Перелічіть окремі види таких пільг.
- Охарактеризуйте механізм обчислення мита.
- Інструменти та методи державного регулювання зовнішньо економічної діяльності.
- Митна політика, загальна характеристика.

Ключові терміни: зовнішньоекономічна діяльність, експортно-імпортна діяльність, інструменти, методи, принципи, мито, митні платежі, бюджет, митна політика, митне регулювання, митний тариф, тарифні пільги, механізм, об'єкти оподаткування, державне регулювання.

Перелік посилань [1-7, 14-18, 21- 25, 27, 37, 49-54]

ТЕМА 13. МАЙНОВЕ ОПОДАТКУВАННЯ

- Місцеві податки та збори: загальна характеристика.
- Сутність майнового оподаткування, характеристика.
- Майнове оподаткування, характеристика.
- Податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки.
- Особливості формування механізму справляння податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки.
- Порядок справляння туристичного збору, зборів за місця для паркування транспортних зборів.
- Порядок стягнення місцевих зборів.

Ключові терміни: місцеві податки, місцеві збори, майнове оподаткування, податок на нерухоме майно, механізм справляння, транспортний податок, туристичний збір.

Перелік посилань [1-7, 14-18, 21- 25, 27, 49-54]

ТЕМА 14. ПОДАТКОВЕ ПЛАНУВАННЯ НА ПІДПРИЄМСТВАХ

- Концепція податкового планування як система поглядів платників податків на максимальне використання можливостей чинного законодавства.
- Оптимізація податкових платежів шляхом зміни методів, інструментів та моделей податкового планування.
- Спеціальні методи податкового планування: методи, що базуються на податкових пільгах; методи, в основі яких лежить використання альтернативних податкових та інших рішень; методи, використання яких зумовлене прогалинами податкового законодавства.
- Інструменти податкового планування.
- Оцінювання економічної ефективності податкового планування.
- Розрахунок показника ефекту від реалізації податкового планування.

Ключові терміни: податкове планування, подвійне оподаткування, платники податків, податкові платежі, моделі, інструменти, ефективність, податкові пільги, альтернатива, податкова оптимізація, податкове навантаження, податкові ризики, ухилення від сплати податків.

Перелік посилань [1-7, 14-18, 21- 25, 27, 49-54]

4 ЗАГАЛЬНІ ВИМОГИ ДО СТРУКТУРИ ТА ЗМІСТУ РОЗРАХУНКОВОЇ РОБОТИ

4.1 Структурні елементи розрахункової роботи та вказівки до їх змістового наповнення

Розрахункова робота складається із послідовно розташованих таких структурних елементів:

- титульний лист;
- зміст;
- перелік умовних скорочень, позначень, символів, одиниць і термінів (за наявності скорочень у розрахунковій роботі);
- вступ;
- текст роботи, який у свою чергу складається з розділів;
- висновки;
- список використаної літератури;
- додатки (при доцільності застосування пояснювального матеріалу).

Титульний лист розрахункової роботи повинен містити обов'язкові елементи: назву міністерства, назву університету, назву інституту, назву кафедри; назву і вид роботи; позначення групи, прізвище та ініціали ЗВО; посада, вчене звання керівника; місто та рік випуску роботи (Додаток А).

Зміст розрахункової роботи розміщують після титульного аркуша. Він містить найменування та номери початкових сторінок усіх розділів розрахункової роботи, підрозділів та пунктів (якщо вони мають заголовки), зокрема вступу, висновків, додатків, списку використаної літератури (Додаток Б).

Перелік умовних позначень, символів, одиниць, скорочень і термінів (за необхідності). Якщо в розрахунковій роботі вжито специфічну термінологію (наприклад, ДПС, ПДВ, ПДФО), а також використано маловідомі скорочення, позначення і таке інше, то їх перелік може бути поданий в розрахунковій роботі у вигляді окремого списку, який розміщують перед вступом. Перелік треба друкувати двома колонками, в яких зліва за абеткою наводять, наприклад, скорочення, справа – їх детальне розшифрування. Якщо в розрахунковій роботі спеціальні терміни, скорочення, символи, позначення і таке інше повторюються менше трьох разів, перелік не складають, а їх розшифрування наводять у тексті розрахункової роботи при першому згадуванні.

Приклад оформлення умовних позначень:

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ:

ДПС – Державна податкова служба;

ПДВ - Податок на додану вартість;

ПДФО – Податок на доходи фізичних осіб.

У вступі ЗВО обґрунтовує актуальність вибраної теми розрахункової роботи, розкриває доцільність проведення дослідження саме за цим напрямком. Також наводиться об'єкт, предмет, методи дослідження, мета та завдання розрахункової роботи. Рекомендований обсяг вступу – 2 сторінки.

У вступі вказується *предмет* дослідження, який міститься в межах об'єкта та *об'єкт* дослідження - процес або явище, що породжує проблемну ситуацію та є доцільним і доречним для вивчення. Об'єкт і предмет дослідження як категорії наукового процесу співвідносяться між собою як загальне й часткове: в об'єкті виділяється та його частина, яка є предметом дослідження.

Наприклад, якщо тема розрахункової роботи «Інтеграція податкової системи України до європейського економічного простору», то предметом дослідження може бути сукупність теоретичних, організаційно-методичних та практичних положень розвитку податкової системи України та її інтеграційних процесів, а об'єктом дослідження - процес формування податкової системи України в реаліях сьогодення (в умовах повномасштабної війни тривалістю майже дев'ять місяців).

Потім формуються мета та завдання розрахункової роботи, від чіткості постановки яких багато в чому залежать структура розрахункової роботи, логіка,

системність, можливість досягнення мети дослідження та формулювання обґрунтованих висновків.

Тому, під час формулювання завдань, доцільно використовувати наступні групи дієслів: розглянути, дослідити, надати характеристику; провести, здійснити, розкрити, окреслити; критично проаналізувати, оцінити; виявити, визначити, виділити, виокремити; систематизувати, структурувати; узагальнити, класифікувати; обґрунтувати; довести, розробити; сформулювати, сформулювати; запропонувати, розробити рекомендації тощо.

В залежності від того, що підлягатиме дослідженню, використовуються і відповідні словосполучення або слова. Якщо в завданні доцільним є вживання слова “розглянути ...”, то доречно використати наступні слова або словосполучення:

- вітчизняний та зарубіжний досвід формування податкової системи, існуючі традиційні підходи щодо податкової політики;
- динаміку, еволюцію; досвід (щодо податків);
- доцільність (щодо перспектив подальшого розвитку);
- економіко-правову сутність, законодавчу базу, правові засади (щодо податків, податкової системи, податкової політики, податкового механізму);
- загальні риси, відмінності, ефективність;
- засади, значення;
- методи, методика, методичні положення, методичні прийоми, методичні рекомендації;
- особливості регулювання;
- соціально-економічні наслідки тощо.

Обов'язковим елементом вступу має бути розкриття рівня наукової дослідженості обраної теми розрахункової роботи. На це спрямований огляд літератури, який може зумовити висновок, що обрана ЗВО тема розрахункової роботи розкрита частково чи не в тому аспекті і потребує наукових розвідок.

Також у вступі наводяться *методи дослідження*. Подають перелік використаних методів дослідження для досягнення поставленої в роботі мети. Перераховувати їх треба не відірвано від змісту роботи, а коротко та змістовно визначаючи, що саме досліджувалось тим чи тим методом. Це дасть змогу пересвідчитися в логічності та прийнятності вибору саме цих методів, яких за рівнями наукового дослідження може бути два рівні: перший - емпіричний, на якому відбувається процес накопичення фактів (спостереження, порівняння, вимірювання, експеримент тощо); другий - теоретичний – на якому здійснюється досягнення синтезу знань (ідеалізація, формалізація, гіпотеза та припущення тощо).

Також у вступі наводиться узагальнена характеристика інформаційної бази, використання якої є необхідною складовою під час написання ЗВО розрахункової роботи.

Текст розрахункової роботи містить три розділи:

- теоретичний;
- аналітичний;

➤ конструктивний.

Перший розділ, назва якого має відобразити сутність проблеми, присвячується, як правило, теоретичному обґрунтуванню досліджуваного питання. Він має містити 2-3 підрозділи, в одному з яких обов'язковим є огляд наукових джерел з досліджуваного питання, аналізуються роботи представників наукових шкіл, їх різні погляди, висвітлюються ті питання, що залишились невирішеними і потребують подальшого опрацювання.

Теоретичний розділ розробляється на засадах вивчення спеціальної літератури (підручники, посібники, монографії, наукові статті у фахових виданнях тощо) та нормативно-законодавчих актів тощо. Розглядаються такі аспекти проблеми: категорії, поняття, характеристики, законодавчі акти, які відображають тему розрахункової роботи, показники, фактори, стратегічні та фактичні аспекти, пов'язані з проблемою та ступінь її обґрунтованості. Бажано ілюструвати текст графічними матеріалами, схемами, графіками, діаграмами тощо. Рекомендований обсяг теоретичного розділу – 10-15 сторінок.

Аналітичний розділ представляє собою аналіз сучасного стану об'єкта дослідження, базується на основі ґрунтовного вивчення статистичних та звітних даних, публікацій в періодичних виданнях, оприлюднених даних на офіційних сайтах ДПС, міжнародних організацій тощо. Аналіз має бути здійснений на основі даних за п'ять останніх років та проводиться у розрізі усього досліджуваного періоду. ЗВО має визначити показники, які характеризують об'єкт дослідження розрахункової роботи та з'ясувати, до яких груп показників відносяться: (1) абсолютні (показники, що характеризують доходи, видатки (розмір заробітної плати, мінімальна заробітна плата, прожитковий мінімум, обсяг заощаджень, прибуток, бюджетні доходи, податкові надходження, бюджетні видатки, виплачені дивіденди тощо); (2) відносні (непрямі податки на товари та послуги, податкове навантаження, податок на прибуток підприємств, коефіцієнт еластичності податкової системи, коефіцієнт стабільності податкової системи тощо. В залежності від вибору напрямку дослідження ЗВО аналізує фінансові показники та здійснює відповідні розрахунки економіко-статистичних показників з метою їх дослідження.

Третій розділ (конструктивний) - має позиційно-впроваджувальний характер, тобто в цій частині ЗВО повинен запропонувати заходи (шляхи) щодо удосконалення системи оподаткування та / або порядку розрахунку чи сплати податку та / або складання податкової звітності. Рекомендації та пропозиції повинні мати наукове обґрунтування та впливати з результатів першого та другого розділів. Рекомендований обсяг третього розділу - 10-15 сторінок.

У висновках у відповідності до завдань розрахункової роботи необхідно чітко та послідовно викласти узагальнені результати, надати рекомендації за всіма аспектами проведеного дослідження. Рекомендації мають бути обґрунтованими, реальними, мати теоретичну та практичну цінність. Рекомендовано формувати висновки після кожного підрозділу та по розрахунковій роботі в цілому. Рекомендований обсяг висновків: 1,5-2 сторінки.

4.2 Оформлення списку використаної літератури

Список використаної літератури – елемент бібліографічного апарату, котрий містить бібліографічні описи використаних джерел.

Бібліографічний опис складають безпосередньо за друкованим твором або виписують з каталогів і бібліографічним покажчиків повністю без пропусків будь-яких елементів, скорочення назв та ін. (при цьому враховують відповідність бібліографічного опису вимогам чинного міжнародного стандарту ГОСТ 7.1-84, за винятком вимог Изм. № 4 (ІПС № 2 2001). Завдяки цьому можна уникнути повторних перевірок, вставок пропущених відомостей.

Джерела можна розміщувати одним із таких способів: у порядку появи посилань у тексті (найбільш зручний для користування і рекомендований при написанні роботи), в алфавітному порядку прізвищ перших авторів або заголовків,) хронологічному порядку (див. порядок оформлення літератури у методичних вказівках).

Відомості про джерела, включені до списку, необхідно давати відповідно до вимог міжнародних і державного стандартів з обов'язковим наведенням назв праць. Зокрема потрібну інформацію щодо згаданих вимог можна отримати з таких стандартів: «ДСТУ ГОСТ 7.1:2006 «Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи. Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання (ГОСТ 7.1-2003, IDT)».

Приклад оформлення списку літератури наведено в таблиці 4.2.1.

Таблиця 4.2.1 – Приклад оформлення використаної літератури

№	Джерело
Законодавча база	
1	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Господарський кодекс України від 16.01.2003 р. № 436–IV. URL: http://zakon.rada.gov.ua. ➤ Митний кодекс України від 13.03.2012 р. № 4495-VI. URL: http://zakon.rada.gov.ua. ➤ Податковий кодекс від 02.12.2010 р. № 2755-VI. URL: http://search.ligazakon.ua.
Монографії	
2	Акименко О. Ю. Регулювання зовнішньоекономічної діяльності промислового виробництва: теорія, методологія, практика : монографія. Чернігів, 2021. 380 с.
Фахові видання	
3	Akyumenko O., Reznik N., Skrytskyiy D. Organizational and economic mechanism of the development of foreign economic activity of industrial production. 2021. Lecture Notes in Networks and Systems 194. The Importance of New Technologies and Entrepreneurship in Business Development: In The Context of Economic Diversity in Developing Countries. Springer. Pp. 1011-1022 https://www.springer.com/gp/book/9783030692209 (SCOPUS).

Матеріали конференцій	
4	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Акименко О., Давиденко І. Податкова система Великобританії як вагомий фактор стимулювання інвестиційної активності : світовий досвід для України. Принципи формування зовнішньої політики держави: економічні та інституціональні аспекти : матеріали доповідей міжн. наук.-практ. конф. (м. Ужгород, 14-15 травня 2021 р.) / за заг. ред.: М. М. Палінчак, В. П. Приходько, В. В. Химинець та ін. Ужгород : Видавничий дім «Гельветика», 2021. 152 с. ➤ Акименко О.Ю., Глоба А.О. Податкова компонента в архітектоніці економічної діяльності. Бухгалтерський облік, оподаткування, аналіз і аудит: сучасний стан, проблеми та перспективи розвитку : збірник тез VII Міжнародної науково-практичної конференції (м. Чернігів, 25 листопада 2022 р.) : тези доповідей. – Чернігів : НУ «Чернігівська політехніка», 2022, С.101-103.
Інформаційні ресурси	
5	Курс «Податкова система» в системі Moodle. URL: https://eln.stu.cn.ua/course/view.php?id=4346#section .
6	Офіційний сайт Державної податкової служби України. URL: http://sts.gov.ua .
7	Офіційний сайт бібліотеки НУ «Чернігівська політехніка». URL: http://library2.stu.cn.ua/ru/ .

4.3. Правила оформлення розрахункової роботи

Текс розрахункової роботи друкують машинописним способом за допомогою принтера на одному боці аркуша білого паперу формату А4 (210x297 мм) через один міжрядковий інтервал, витримуючи поля таких розмірів: ліве – не менше 20 мм, праве – не менше 10 мм, верхнє – не менше 20 мм, нижнє – не менше 20 мм.

Шрифт друку повинен бути чітким, стрічка друкарської машини чорного кольору середньої жирності. Щільність тексту розрахунково-графічної (контрольної) роботи повинна бути однаковою.

Заголовки структурних частин розрахунково-графічної (контрольної) роботи “ЗМІСТ”, “ПЕРЕЛІК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ”, “ВСТУП”, “РОЗДІЛ”, “ВИСНОВКИ”, “ДОДАТКИ”, “СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ”, друкують великими літерами симетрично до набору. Заголовки підрозділів друкують маленькими літерами (крім першої великої) з абзацного відступу. Крапку в кінці заголовка не ставлять. Якщо заголовок складається з двох або більше речень, їх розділяють крапкою. Заголовки пунктів друкують маленькими літерами (крім першої великої) з абзацного відступу в розрядці у підбір до тексту. В кінці заголовка, надрукованого в підбір до тексту, ставиться крапка.

Відстань між заголовком (за винятком заголовка пункту) та текстом повинна дорівнювати 3–4 інтервалам.

Кожну структурну частину роботи треба починати з нової сторінки.

5 ТЕМАТИКА РОЗРАХУНКОВИХ РОБІТ З ДИСЦИПЛІНИ «ПОДАТКОВА СИСТЕМА»

1. Податкова політика держави та напрями її реформування в сучасних умовах.
2. Становлення та розвиток податкової системи України.
3. Трансформація системи оподаткування в Україні.
4. Податки на споживання в Україні, їх переваги та недоліки.
5. Податки як елемент фінансового господарства держави.
6. Податки у структурі доходів державного бюджету.
7. Вплив податків на соціально–економічний розвиток держави.
8. Роль місцевих податків у наповненні місцевих бюджетів.
9. Вплив місцевих податків та зборів на формування місцевих бюджетів.
10. Теоретичні аспекти справляння місцевих податків і зборів в Україні.
11. Історія виникнення та розвитку податків.
12. Види податків та їх характеристика.
13. Податкова система в Україні і розвинутих зарубіжних країн (порівняльний аналіз).
14. Пряме оподаткування: вітчизняний та зарубіжний досвід.
15. Прямі податки, вдосконалення механізму їх справляння.
16. Місце прямих податків в податковій системі, їх переваги та недоліки.
17. Проблеми та шляхи вдосконалення місцевого оподаткування в Україні.
18. Непрямі податки та їх роль у формуванні доходів бюджету України.
19. Проблеми діючої системи оподаткування доданої вартості в Україні.
20. Податок на додану вартість: становлення і розвиток.
21. Сутність і фіскальна роль податку на додану вартість.
22. Роль податку на додану вартість у доходах бюджету.
23. Мито як фіскальний ресурс державного бюджету.
24. Особливості нарахування та сплати мита.
25. Мито як регулятор зовнішньоекономічної діяльності.
26. Акцизний податок: виникнення, природа, вітчизняні реалії.
27. Специфічні акцизи як форма непрямого оподаткування.
28. Історія встановлення акцизів в Україні.
29. Роль акцизного податку в доходах бюджету.
30. Поняття акцизу, суб'єкти та об'єкти оподаткування акцизним податком.
31. Специфіка оподаткування акцизним податком алкогольних напоїв та тютюнових виробів.
32. Податок на прибуток підприємства як регулюючий чинник економічних процесів.
33. Податок на прибуток підприємств, його роль у формуванні доходів бюджету.

34. Особливості оподаткування податком на прибуток підприємств різних видів підприємницької діяльності.
35. Плата за землю: загальна характеристика, переваги, недоліки.
36. Роль плати за землю у формуванні доходів бюджету.
37. Спрощена система оподаткування: українські реалії та зарубіжний досвід.
38. Спрощена система оподаткування, обліку і звітності: її переваги та недоліки.
39. Система оподаткування та її вплив на фінансовий стан підприємств.
40. Податкове стимулювання розвитку малого бізнесу.
41. Єдиний податок для суб'єктів малого підприємництва: суб'єкти, особливості справляння.
42. Порівняльна характеристика загальної та альтернативних систем оподаткування в Україні.
43. Порядок проведення податкових перевірок діяльності суб'єктів господарювання, які перебувають на спрощеній системі оподаткування
44. Проблематика майнового оподаткування в Україні.
45. Рентні платежі: суть та порядок справляння.
46. Організація податкового контролю у сфері оподаткування.
47. Теоретичні засади здійснення податкового контролю.
48. Методика проведення податкової перевірки фінансово-господарської діяльності підприємства
49. Фінансові санкції та порядок їх застосування щодо порушників податкового законодавства.
50. Організація роботи державної податкової служби, її характеристика.
51. Види податкових перевірок і порядок їх проведення.
52. Податковий контроль та напрями підвищення його ефективності.
53. Процедура проведення податкового аудиту.
54. Податкове планування і прогнозування.
55. Податок на доходи фізичних осіб в системі оподаткування особистих доходів громадян.
56. Механізм справляння податку на доходи фізичних осіб.
57. Податок на доходи фізичних осіб, його роль у формуванні доходів бюджету.
58. Адміністрування загальнодержавних податків і зборів.
59. Адміністрування місцевих податків і зборів.
60. Особливості зменшення податкового навантаження на підприємствах.
61. Механізм оподаткування нерухомого майна та його перспективи в Україні.
62. Оподаткування фінансових установ (банків, страхових компаній тощо).
63. Особливості оподаткування неприбуткових установ та організацій.
64. Екологічний податок: роль та особливості справляння.
65. Усунення подвійного оподаткування у сфері міжнародного бізнесу.

66. Порядок узгодження сум податкових зобов'язань і погашення податкового боргу.
67. Методика проведення перевірки правильності нарахування і сплати податку на прибуток підприємств.
68. Теоретичні і практичні аспекти адміністрування податків в Україні.
69. Вплив системи оподаткування на інвестиційну діяльність.
70. Екологічне оподаткування: стан та перспективи розвитку.
71. Майнове оподаткування: вітчизняні реалії та зарубіжний досвід.
72. Оподаткування зовнішньоекономічної діяльності.
73. Оподаткування прибутку підприємств в Україні: стан та перспективи.
74. ПДВ в системі непрямого оподаткування.
75. Податкові пільги та їх роль у розвитку підприємства.
76. Оподаткування доходів юридичних осіб: вітчизняна та зарубіжна практика.
77. Система адміністрування податків в органах ДПС України.
78. Становлення та напрями модернізації ДПС України.
79. Спрощена система оподаткування, обліку та звітності: вітчизняна практика та зарубіжний досвід.
80. Порівняльна характеристика загальної та альтернативних систем оподаткування в Україні.

6 ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ, ЩО ОХОПЛЮЮТЬ ЗМІСТ РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ПОДАТКОВА СИСТЕМА» ТА ВИНОСЯТЬСЯ НА ЕКЗАМЕН

1. Історія виникнення податків.
2. Суть податкової системи, податкова політика, види податків.
3. Принципи побудови податкової системи.
4. Функції податків.
5. Облік платників податків.
6. Сутність понять «податкове навантаження», «ефективна ставка оподаткування». Методики визначення податкового навантаження.
7. Оптимізація співвідношення між фіскальною і регулюючою функціями податків, між різними видами податків.
8. Фактори, що визначають структуру податкової системи.
9. Податки як елемент перерозподілу ВВП.
10. Податки як інструмент фінансового регулювання розвитку суспільства. Рівноцінність в оподаткуванні різних суб'єктів.
11. Податкова політика: поняття податкової політики та її напрямки. Фактори, що визначають напрямки і характер податкової політики. Аксиоми і принципи податкової політики.
12. Економічна ефективність податкової системи: ефективність та дієвість податкових інструментів, характеристика їх впливу на соціально-економічний розвиток.
13. Особливості побудови податкової системи закордонних країн.
14. Порівняльний аналіз податкової системи України та закордонних країн.
15. Суть податкового регулювання економіки. Податковий вплив на ціни.
16. Податкові важелі обмеження попиту та стимулювання інвестицій. Податкова політика в умовах дефіцитності бюджету та інфляції.
17. Податкова система в Україні, основні етапи її становлення. Склад та структура податкової системи України, законодавчі акти, що її регламентують.
18. Основи та організація податкової роботи.
19. Правове регламентування діяльності податкових органів, інструктивне забезпечення податкового процесу.
20. Контролюючі органи, їх характеристика, правове регулювання діяльності.
21. Державна податкова служба держави, склад податкової служби України. Організаційна структура та функції державної податкової адміністрації. Права й відповідальність працівників державної податкової служби.
22. Облік платників і надходжень податків. Порядок реєстрації платників, облікові документи. Облік надходжень податків, облікові реєстри. Контроль за своєчасним надходженням податків. Методи контрольної-перевірочної роботи.
23. Етапи податкового процесу, їх характеристика.

24. Суб'єкти обчислення податку і контрольної роботи. Способи утримання податків.

25. Податкові перевірки, їх суть, види, особливості застосування. Відповідальність платників за своєчасність і правильність розрахунків з бюджетом і за подання декларацій. Податкове адміністрування. Забезпечення надходження нарахованих сум податків до бюджету.

26. Прямі податки. Податок на прибуток підприємств.

27. Платники податку на прибуток, ставка податку, визначення об'єкту оподаткування.

28. Порядок обчислення податку на прибуток підприємств.

29. Фінансовий результат. Податкові різниці.

30. Склад доходів та витрат відповідно до ПСБО для визначення фінансового результату.

31. Податкові різниці.

32. Амортизація основних засобів з метою визначення розміру податку на прибуток.

33. Пільги щодо сплати податку на прибуток.

34. Платники податку на доходи фізичних осіб. Об'єкт і база оподаткування.

35. Особливості визначення бази оподаткування податком на доходи фізичних осіб. Ставки ПДФО.

36. Пільги зі сплати ПДФО.

37. Податкові знижки з ПДФО.

38. Порядок нарахування, утримання та сплати (перерахування) податку до бюджету.

39. Порядок оподаткування операцій з продажу (обміну) об'єктів нерухомого майна.

40. Порядок оподаткування операцій з продажу об'єктів рухомого майна.

41. Оподаткування операцій з продажу (обміну) об'єктів рухомого та нерухомого майна.

42. Податок на нерухоме майно відмінне від земельної ділянки.

43. Транспортний податок.

44. Збір за місця паркування транспортних засобів.

45. Туристичний збір.

46. Податок на землю.

47. Система загальнодержавного соціального страхування в Україні.

48. Платники ЄСВ. Ставка ЄСВ.

49. Порядок сплати ЄСВ. Терміни сплати ЄСВ. Терміни подання звітності.

50. Повноваження органів доходів і зборів, пенсійного фонду щодо збору та обліку єдиного внеску.

51. Повноваження ДПС, пенсійного фонду щодо збору та обліку єдиного внеску.

52. Характеристика непрямих податків, їх призначення.

53. Платники ПДВ. Об'єкти оподаткування, ставка.
54. Визначення суми податкового зобов'язання та податкового кредиту.
55. Пільги, щодо сплати ПДВ.
56. Операції, що оподатковуються за ставкою 0%.
57. Порядок оподаткування ПДВ. Терміни подання звітності.
58. Платники акцизного податку. База оподаткування.
59. Ставки та особливості сплати акцизного податку.
60. Порядок і терміни сплати податку.
61. Марки акцизного податку.
62. Платники мита. База оподаткування митом. Ставка мита.
63. Митний контроль.
64. Види митних режимів.
65. Рентна плата за користування надрами для видобування корисних копалин.
66. Рентна плата за користування надрами в цілях, не пов'язаних з видобуванням корисних копалин.
67. Рентна плата за користування радіочастотним ресурсом України.
68. Рентна плата за спеціальне використання води.
69. Рентна плата за спеціальне використання лісових ресурсів.
70. Рентна плата за транспортування нафти і нафтопродуктів магістральними нафтопроводами та нафтопродуктопроводами, транзитне транспортування трубопроводами природного газу та аміаку територією України.
71. Платники екологічного податку, об'єкт оподаткування, ставка податку.
72. Порядок подання податкової звітності та сплати екологічного податку.
73. Види діяльності, що дозволяють застосування спрощеної системи оподаткування. Ставка єдиного податку..
74. Обмеження по застосуванню спрощеної системи оподаткування.
75. Порядок визначення доходів та їх склад для платників єдиного податку першої групи.
76. Порядок визначення доходів та їх склад для платників єдиного податку другої групи.
77. Порядок визначення доходів та їх склад для платників єдиного податку третьої групи.
78. Особливості обрання спрощеної системи оподаткування.

7 СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

Навчальна література

1. Андрущенко В.Л. Податкова система: Навчальний посібник. Київ. Центр учбової літератури, 2017. - 416 с.
2. Варналій З.С. Податкова система: [підручник] / З.С. Варналій, М.В. Романюк. – К.: Знання України, 2019. – 567 с.
3. Воронська О. О. Податки в Україні: від теорії до практики: Навчальний курс. К.: Акцент ПП, 2018. - 464 с.
4. Огійчук М.Ф., Гуторов О.І. Облік і оподаткування: практикум дистанційного тестування: навчальний посібник. Київ. Алерта, 2018. – 306 с.
5. Податкова система: Навчальний посібник / [Волохова І. С., Дубовик О. Ю., Слатвінська М. О. та ін.]; за заг. ред. І. С. Волохової, О. Ю. Дубовик. – Харків: Видавництво «Діса плюс», 2019. – 402 с.
6. Податкова система [Електронний ресурс] : навчальний посібник / Ю. Б. Іванов, В. Ф. Тищенко, О. Є. Найденко та ін. – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2018. – 408 с.
7. Податкова система: конспект лекцій з дисципліни «Податкова система», [Електронний ресурс] : навч. посіб. для студ. спеціальності 051 «Економіка», спеціалізації «Економіка підприємства» освітнього ступеня «Бакалавр» денної та заочної форм навчання / уклад. Гречко А.В.– К., 2018. – 171 с.
8. Податкові системи зарубіжних країн: навчальний посібник / М. І. Карлін. – К.: Видавничий дім «КОНДОР», 2018. –368 с.
9. Трансформаційні процеси у податковій системі України: Монографія / За заг. ред. І. С. Волохової. Одеса: Атлант ВОІ СОІУ, 2018. - 384 с.
10. Шевчук О. А. Державний фінансовий контроль : підручник / О. А. Шевчук. Ірпінь: Ун-т ДФС України, 2020. - 431 с.
11. Tax policy and inclusive growth (2020). URL: <https://www.imf.org/en/Publications/WP/Issues/2020/12/04/Tax-Policy-and-Inclusive-Growth>.
12. Tax policy reforms 2020. OECD and selected partner economies. URL: <https://www.oecd.org/tax/tax-policy-reforms-26173433.htm>.
13. Financial stability. Czech National Bank (2020). URL: <https://www.cnb.cz/en/financial-stability/>.

Допоміжна література

14. Господарський кодекс України від 16.01.2003 р. № 436–IV. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>.
15. Конституція України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>.

16. Митний кодекс України від 13.03.2012 р. № 4495-VI. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>.

17. [Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07.12.1984 № 8073-X](http://zakon.rada.gov.ua/laws/card/80731-10) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/80731-10>.

18. Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755-VI. URL: <http://search.ligazakon.ua>.

19. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. № 435-IV. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/435-15>.

20. Закон про Митний тариф України від 04.06.2020 р. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/674-20>.

21. Закон про електронні документи та електронний документообіг від 22.05.2003 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/851-15>.

22. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність» від 16.07.1999 р. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>.

23. Закон України «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» від 08.07.2010 № 2464-VI. URL: Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>.

24. Закон України «Про зовнішньоекономічну діяльність» від 16.04.1991 р. №959-XII. URL:<http://search.ligazakon.ua>.

25. Наказ Міністерства фінансів України «Про затвердження форми Податкової декларації з податку на прибуток підприємств» від 20.10.2015 р. № 897. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/z1415-15>.

26. Наказ Міністерства фінансів України «Про затвердження форм та Порядку заповнення і подання податкової звітності з податку на додану вартість» від 28.01.2016 р. № 21. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0159-16#Text>.

27. Постанова Кабінету міністрів України «Про затвердження положень про Державну податкову службу України та Державну митну службу України» від 06.03.2019 р. №227 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/227-2019-%D0%BF>.

28. Положення (стандарти) бухгалтерського обліку. URL: <https://zakon.rada.gov.ua>.

29. Акименко О.Ю., Глоба А.О. Податкова компонента в архітектоніці економічної діяльності. Бухгалтерський облік, оподаткування, аналіз і аудит: сучасний стан, проблеми та перспективи розвитку : збірник тез VII Міжнародної науково-практичної конференції (м. Чернігів, 25 листопада 2022 р.) : тези доповідей. – Чернігів : НУ «Чернігівська політехніка», 2022, С.101-103.

30. Акименко О.Ю., Скрицький Д.П., Хоменко К.Ю. Реформування податкової системи України з урахуванням зарубіжного досвіду сполучених штатів Америки / Бухгалтерський облік, оподаткування, аналіз і аудит: сучасний стан, проблеми та перспективи розвитку : збірник тез VII Міжнародної науково-практичної конференції (м. Чернігів, 27 листопада 2021 р.) : тези доповідей. – Чернігів : НУ «Чернігівська політехніка», 2021. С.117-119.

31. Акименко О., Пономаренко В. Економічна інтеграція країн та її вплив на гармонізацію системи обліку та фінансової звітності: досвід Ізраїлю / О. Акименко, В. Пономаренко // Проблеми і перспективи економіки та управління. – 2021. – № 2(26). – С. 56-58.

32. Акименко О., Давиденко І. Податкова система Великобританії як вагомий фактор стимулювання інвестиційної активності : світовий досвід для України. Принципи формування зовнішньої політики держави: економічні та інституціональні аспекти: матеріали доповідей Міжнародної науково-практичної конференції (м. Ужгород, 14-15 травня 2021 року) / За заг. ред.: М. М. Палінчак, В. П. Приходько, В. В. Химинець та ін. – Ужгород: Видавничий дім «Гельветика», 2021. – С. 103-107.

33. Волот О.І. Податок на доходи фізичних осіб, військовий збір та єдиний внесок в одній формі податкової звітності / Волот О.І., Пономаренко В.С. // Зб. наук. пр. Науково-дослідного економічного інституту «Формування ринкових відносин в Україні». – Київ: НДЕІ, 2020. – Вип. 12 (235). – С.19-26.

34. Дубовик О. Ю., Любчик О. К. Методичні аспекти визначення дієвості податкового механізму // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного ун-ту. Серія «Економіка і менеджмент». 2018. № 29. С. 87-90.

35. Козьменко С.М., Волковець Т.В. Особливості екологічного оподаткування в зарубіжних країнах. Вісник СумДУ. Сер.: Економіка. 2019. № 1. С. 11—18.

36. Мандрик В.О., Новак У.П. Екологічний податок в Україні: зарубіжний досвід, сучасні реалії, напрями удосконалення. Науковий вісник НЛТУ України. 2016. Вип. 26.6. С. 20—26.

37. Регулювання зовнішньоекономічної діяльності промислового виробництва: теорія, методологія, практика : монографія / О. Ю. Акименко. – Чернігів : Національний університет «Чернігівська політехніка», 2021. – 398 с.

38. Сидоренко О.О. Облік і оподаткування реалізації готової продукції за цінами нижче звичайних цін / О.О. Сидоренко // Вісник Одеського національного університету. Серія: Економіка. - 2018. – Т. 23, Вип. 8 (73). – С. 182-186.

39. Юрченко М.Є., Клименко Т.В. Ефективне податкове адміністрування як передумова розвитку податкової системи. Економічний часопис Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки : журнал / уклад. Л.Г. Ліпич, М.Б. Кулинич. Луцьк : Вежа-Друк, 2020. № 3 (23). 186 с. С. 153-161.

40. Akymenko O., Petrovska A., Zholobetska M., Skrytskyi D. Digital development of the economy and its role in improving the competitiveness of Ukraine. *International Journal of Advanced Science and Technology*. 2020. Vol. 29. No. 8s. Pp. 2290-2296. (Science and Engineering Research Support Society, Australia. URL: <https://www.scopus.com/record/display.uri?eid.=2-s2.0->

41. Akymenko O., Davydenko I. United Kingdom as one of the tax giants: world practice as the basis of tax development of Ukraine. Економічні та інформаційно-правові перспективи розвитку в умовах конкурентних переваг. Збірник матеріалів

міжнародної науково-практичної конференції ЧІБІП МНТУ імені академіка Ю. Бугая. - Чернігів, 20 травня 2021 року. - С.7-8.

42. Galamay R. Development Of The Tax System In The Context of Strengthening The Financial Capacity Of Local Self-government: Problems And Ways Of Solution. Norwegian Journal of development of the International Science, №43, 2020, pp. 3-6.

43. Galamaj R., Prokipchuk L. Administration Of Fiscal Payments In Conditions Of Reform Of Tax And Customs Policy Of Ukraine. Scientific Journal of Bielsko-Biala School of Finance and Law. Vol.24. No 3 (2020). Pp. 29-36.

44. Kovermann J. H. Tax avoidance, tax risk and the cost of debt in a bank-dominated economy. Managerial Auditing Journal. 2018. URL: <https://doi.org/10.1108/MAJ-12-2017-1734>.

45. Hnedina K. Environmental taxation as a tool for energy decarbonization. Modern Science - Moderní věda. – 2020. - № 10. P. 143-152.

46. Radelyckyj Yu., Galamaj R. Problems of development of the tax system of Ukraine in the conditions of decentralization. Економічні горизонти. 2020. №3. Pp. 16-25.

47. Radelytskyu Y., Prokipchuk L., Galamaj R. Development of the customs payment administration system in the conditions of state customs reform in Ukraine. Journal of Economic Spectrum. 2020. Vol. XV. Issue 3. Pp. 24-32.

48. Scheerens D., Ongevalle J. V. Strengthening Local Taxation Though Decentralized Development Cooperation. Research commissioned by the Belgian Policy Research Group on Financing for Development - BeFinD. Working Paper № 2, 2018. 69 p.

Інформаційні ресурси

49. Курс «Податкова система» в системі Moodle. URL: <https://eln.stu.cn.ua/course/view.php?id=4346#section>.

50. Журнал «Податки & бух облік». URL: <https://buhgalter.com.ua/ru>.

51. Інтегрований веб-сайт книг з податкової системи. URL: <https://www.yakaboo.ua/podatкова-sistema>.

52. Офіційний сайт бібліотеки НУ «Чернігівська політехніка». URL: <http://library2.stu.cn.ua/ru/>.

53. Офіційний сайт бібліотеки ім. В. Вернадського. URL: <http://nbuv.gov.ua/>.

54. Офіційний сайт Державної податкової служби України. URL: <http://sts.gov.ua>.

Додаток А - Зразок оформлення титульної сторінки розрахункової роботи

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЧЕРНІГІВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКИ
Кафедра економіки, обліку і оподаткування**

Розрахункова робота з дисципліни

ПОДАТКОВА СИСТЕМА

на тему

ПОДАТКОВА СИСТЕМА УКРАЇНИ, ЇЇ СТРУКТУРА І ПРИЗНАЧЕННЯ

Здобувачка: 3 курсу групи ФАМ – 201

Глоба А.О.

Спеціальності:

071 «Облік і оподаткування»

Перевірив: д.е.н, доцент
кафедри економіки, обліку і

оподаткування

Акименко О. Ю.

(посада, вчене звання, науковий ступінь, прізвище та ініціали)

_____ (підпис)

Національна шкала _____

Кількість балів: _____ Оцінка: ECTS _____

Додаток Б - Зразок оформлення змісту розрахункової роботи з дисципліни «Податкова система» на тему «Податкова система України, її структура і призначення»

ЗМІСТ

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ ПОДАТКОВОЇ СИСТЕМИ

- 1.1 Ознаки, призначення, функції та економічна сутність податків
- 1.2 Структура та принципи побудови податкової системи
- 1.3 Досвід формування податкових систем в ринкових країнах світу

РОЗДІЛ 2. ХАРАКТЕРИСТИКА ПОДАТКОВОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ

- 2.1 Сучасна податкова система України
- 2.2 Динаміка та структура податкових надходжень до Державного та Зведеного бюджетів України в 2015-2022 роках
- 2.3 Розрахунки статистичних показників співвідношення прямих та непрямих податків при формуванні доходів Державного бюджету України

РОЗДІЛ 3. ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ТА УДОСКОНАЛЕННЯ ПОДАТКОВОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ

- 3.1 Реформування податкової системи України
- 3.2 Оптимізація системи оподаткування України

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

ДОДАТКИ